www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXXI. — Число 104. — Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 4. мая, 1923.

VOL. XXXI. — No. 104. — Jersey City, N. J., Friday, May 4, 1923. — THREE CENTS

ЄДНАЙТЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ ДО У. Н. СОЮЗА

ДО КІНЦЯ ЧЕРВНЯ С. Р. ПРИЙМАЄ У. Н. СОЮЗ НОВИХ ЧЛЕНІВ, СТАРШИХ І МАЛОЛІТНІХ БЕЗ ВСТУПНОГО.

УРЯДНИКИ ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНИ ТА ЧЛЕНКИНІ, ВИКОРИСТАЙТЕ СЮ НАГОДУ І ПРИЄДНАЙТЕ ЗА СЕЙ ЧАС ТИСЯЧІ НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПАМЯТАЙТЕ, ЩО ЗРІСТ ЧИСЕЛЬНОЇ СИЛИ І МАЙНА У. Н. СОЮЗА СЕ ДОРОБОК УСІХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА!

БОРОТЬБА ЗА УЧАСТЬ АМЕРИКИ У СВІТОВОМУ СУДІ

НАСТРІЙ СЕРЕД РОБІТНИЧИХ ЮНІЙ ЗА СВІТОВИМ СУДОМ.

ВАШИНГТОН, 2. мая. — Самуель Гомперс, голова Американської Федерації Праці, видав публичну заяву в користь приступлення Злучених Держав до державного суду при Лізі Народів, як се пропонує президент Гардинг.

Америкська Федерація Праці, котра свого часу попирала пропозицію Вилсона приступити до Ліги Народів, тепер попирає приступлення до світового суду при Лізі Народів яко вступний крок, який мусить довести до участи Америки в усіх зусиллях для заведення та удержання мира серед держав.

ДОБАЧУЮТЬ ПОПЕРТЕ НАРОДА ДЛЯ ГАРДИНГОВОЇ ПРОПОЗИЦІЇ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія, 2. мая. — При виборах в десятім виборчім окрузі до конгресу вибрано на місце померлого конгресмена Осборна капітана Джана Фредерикса, котрий вів свою агітацію на основі програми приступлення Злучених Держав до світового суду при Лізі Народів. Тому республіканська адміністрация добачує в сій побіді показчик звороту симпатій американського народа за світовим судом.

ПРОТИВНИКИ УЧАСТИ НЕ ЗАСИПЛЯЮТЬ СПРАВИ.

ВАШИНГТОН, 2. мая. — Противники американської участи у світовому суді збираються до ширшої агітації в краю проти пропозиції Гардинга. Сенатора Бору, головного противника сеї пропозиції, запрошено вже на перший публичний виступ в сій справі до Ст. Луис. Припускають, що се буде початок тури сього сенатора по західних стейтах.

РОБІТНИЧІ СТРАЙКИ

МИДЕЛТАВН, Ню Йорк, 2. мая. — Тут застрайкувало коло пів тисячі робітників фабрики Волден Найф Ко., бо підприємство відкинуло їх домагане 20-процентової підвишки.

ЖАДАЮТЬ ПІДВИШКИ ЗАПЛАТИ ДЛЯ МОРЯКІВ

ВАШИНГТОН, 2. мая. — Межинародна Юнія Моряків зажадала від властителів кораблів підвишки робітничої заплати моряків. Домагана підвишка виносить пересічно коло 15 долярів на місяць.

СТРАЙК ПРОТИ ЦУКРУ

НЮ ЙОРК, 2. мая. — Міські урядники, заінтересовані в бойкоті цукру, заряджеиим мейором міста Гайленом, стараються втягнути в бойкот також шкільні діти. В тій цїли уряд міста віднісся до шкіл, щоби вони розвели агітацію серед дітий проти вживання цукру. Мають теж вживати церков для поширення бойкоту.

В декотрих склепах наслідком бойкоту вже починають обнижувати ціни.

ВИСУВАЮТЬ КАНДИДАТУРУ ФОРДА НА ПРЕЗИДЕНТА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

ДІТРОЙТ, Мишиген, 2. мая. — Оклагомський сенатор Роберт Овен приїхав сюди на переговори з автомобілевим фабрикантом Фордом в справі його кандидатури на президента Злучених Держав.

Овен вірить, що Форд бувби вибраний, якби лишень захотів кандидувати та був пришятий якоюсь партією кандидатом.

НЕ ХОЧУТЬ ПУСТИТИ ГОВАТА ДО КАНАДИ

ОТАВА, Онтаріо, Канада, 2. мая. — Канадійський іміграційний уряд задержав Александра Говата, голову канзаського округа майнерської юнії, як він віздав до Канади, щоби промовити до майнерів в одній місцевости в Ню Брансвику. Задержано його на тій основі, що не маючи спромоги удержатися в Канаді. Говат може легко стати публичним тягарем. Його справа ще остаточно не вирішена. Стала вона вже предметом інтерпеляції в канадійськім парляменті.

Говат свого часу набрав розголосу своєю опозицією проти промислового суду в стейті Канзасі та своїм непослухом головному зарядови майнерської юнії.

З ДРУГОГО ПРОЦЕСУ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

СТ. ДЖОСЕФ, Мишиген, 2. мая. — Другий процес проти американських комуністів, на котрому стаєв перед судом Чарлс Рутенберг, обжалований за переступлене стейтового закона проти ширення синдикалізму, покінчився нині. По майже чотиро-годинній нараді лава присяжних суддів винесла оречене, признаюче підсудимого винуватим закиненого йому злочину. Суддя заявив, що видасть вирок дня 4. червня, як вже будуть порішені піднесені проти оречення рекурси.

Після стейтового мишигенського права підсудимому грозить вязниця від одного до десять літ або грошева кара до 5,000 долярів або обі кари вкупі.

Засуд Рутенберґа буде мати також вплив на судженє Фостера, бо прокураторія зажадає тепер певно другого суду над ним.

ПРОБУЮТЬ ПЕРЕЛЕТІТИ АМЕРИКУ ВПОПЕРЕК БЕЗ ПЕРЕСТАВАННЯ

НЮ ЙОРК, 2. мая. — Нині о годині 1. мінут 37 вилетіли з летничого поля імени Рузвелта два військові летуни Оклі Г. Кеї та Джон Мекреді, щоби перелетіти понад цілу суму Північної Америки, нігде не задержуючися.

Думають вони залетіти до міста Сан Дієго в Каліфорнії, пролетівши в той спосіб 2,650 миль без задержання.

О годині 11. мінут 15 після літнього часу літак перелетів понад місто Ст. Луис, Мезуре.

ПРОТЕСТ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА У ГРАЦУ

Українське Акад. Тов. „Січ" у Ґрацу відбуло дня 31. марта с. р. надзвичайні Загальні Збори, на яких ухвалило такий протест: „Українська Академічна Громада у Ґрацу протестує проти подоптання міжнародніх прав Радою Амбасадорів, що знехтувала голос Українського Народу і проти його волі віддала Східну Галичину окупантам під заряд і заявляє, що буде боротися з цілим своїм Народом за його свободу до останнього".

ПОЛЬЩА ХОЧЕ ВІДНИМИЧИТИ СВОЇ ЗАХІДНІ ОБЛАСТИ

З Варшави повідомляють німецькі часописи: През. міністрів Сікорскі виголосив підчас свого побуту в Познані промову, в якій заповів остру акцію проти Німців в Познанщині і Горішнім Шлеську. Сікорскі заявив, що німецькі оселі на сих територіях мусять бути на протязі одного року зліквідовані, — иншими словами, що Німці мусять з них забратися геть. Дотеперішня нерішучість і толерацїя з польського боку мусять устати, а західні области Польщі мусять бути віднімчені. Бо сього вимагає безпека Польщі. Мир буде аж тоді забезпечений, коли Німеччина погодиться на свій теперішний стан і коли вона перестане уважати Польщу як переходове явище.

ЖИДІВСЬКИЙ ПОГРОМ У ВАРШАВІ

В четвер, дня 5. м. м., була Варшава видовищем кровавого погрому Жидів, уладженого вшехпольськими патріотами. На вістку, що совєтський уряд виконав засуд смерти над пралатом Будкевичом, збіглися вжех-польські лицарі на улицях Варшави, помашерували до жидівської дільниці й зігнали свою протибольшевицьку лють на Жидах, плюндруючи й руйнуючи їх, аж польська кавалерія привернула спокій.

СТАН ЗАСІВІВ НА УКРАЇНІ

По офіціяльним даним українського комісаріяту земельних справ, стан озимини на весні на Полтавщині, Київщині й Катеринославщині нище середнього, коли погода весною буде несприятлива, в цих губерніях не можна сподіватись здовольняючого урожаю.

ПОЛЬСЬКА КАРНА ЕКСПЕДИЦІЯ

В другий день Великодних Свят впала до села Антоневич бобрецького повіту „карна експедиція" в числі 40 людий п. піхоти під проводом поручника, який з місця наложив на село контрибуцію в висоті 5 кірців збіжа і харчів для війска. Коли селяне не вспіли на означений час протягом двох годин) знести контрибуції, пан поручник зажадав підмоги з Ходорова, яка приїхала на 46 підводах (один жовнір на одній підводі!). Уся та кумпанія кинулася грабити село, що виконано з прецизією історичних вандалів. Карна експедиція „воює" в Отиневичах до нині.

СТАН ПОЛЬСЬКИХ ФІНАНСІВ

Стан рахунків польської позичкової каси (ПККП.) з дня 10. марта с. р. виказує, що тепер є в обігу аж 1.301,455,367.137 мп. значить суан польських банкнотів зріс за час від 1. до 10. марта та багато, тільки 14.154,558.502 пм.; що виказує, що польський скарб кидає день денно в обіг коло 12 і пів міліярда нових паперових банкноті. Львівська „Земля і Воля", подаючи сю інформацію заважує, що треба сподіватися, що незабаром прийдеться ПККП. заанґажувати на книговодчиків і касієрів астрономів з краківської астрономічної обсерваторії.

СМЕРТЬ ПОЛЬСЬКОГО ПОСЛА

На днях помер в Голіні вшех польський посол Генрик Радзішевскі. На його місце входить до польського сойму кандидат з 8. Юзеф Кавецкі з Варшави.

CHC MEDICAL CENTER

На другому місци наші читачі будуть читали знова оголошення Medical Center. Ми дуже мало позвітували з читачами місцевими, що за першу оголошенням має богато наших людий, скористало з сеї нагоди і відвідали сю інституцію. Як ми вже згадували, інституція сего роду дяврбонника є великої ваги. Но не може ніби зрадити оплати спеціялістів, і коли доступне його якась хороба, трафляється, що задля браку гроша, вдаєть ся до першого лепшого лікаря без доводу спеціяльности, що нераз не приносить жадної пільги хорому з такого лечення. Інституція Medical Center повинна бути в памяти кождого чоловіка і кождий один на випадок слабости не повинен гаятись а сейчас вдатися до неї і дати себе точно зезнавувати. Коли ся інституція попирають і хвалять такі люди як бувший голова Департаменту Здоровля в Ню Йорку і теперішний сенатор Royal S. Copeland, вкеждий один чоловік повинен бути упевнений, що в інституції Medical Center дістане справашну пораду можливу поміч так як би її дістав в першиї клясі спеціялісті, котрий був би стані його залагодити. Не треба забувати що в сій інституції одинокі найлепші фізиятрони доктори спеціялісти, яким заплатить не на гроші, а щоб помочи кождій хорій людині, коли се є можливе.

СМЕРТЬ ПОЛЬСЬКОГО АРТИСТА

Старскраєві газети подали вістку про смерть польського драматичного артиста Яна Новацького. Одначе ми пропустили цікаві подробиці. відносно життя й особи названого. Покійний Ян Новацький — Українець, вихованок української академ. ґімназії у Львові. Його справжнє імя прізвище Іван Баті. Та він був не тільки Українцем „по походженню", але й ніколи не перестав почувати себе серцем і душею сином української нації. Він був свідомий своєї трагедії якою була його слабка воля, що казала йому піти на службу до чужинців, де найшов ті умовини для творчої праці, що їх не міг найти у своїх. І тому слава і тріюмфи, які він добув на польській сцені, ніколи не радували його й не задовольняли. Покійний утримував постійні товариські звязки з українськими колами. У памятних днях 1918 року покійний сказав раз одному визначному українському громадянському діячеви буквально ось що: „Коли в цім будинку — і вказав на міський театр — залунає українське слово — не забуте про мене. Бо моєю мрією є грати на великій українській сцені!" — Польські газети славлять Покійного польським патріотом. І вони мають за собою велику частину правди. Бо почування і слова — одно, а діло і праця — друге. І коли слово й діло ідуть в розвій — рішаючим чинником є діло. І Покійний залишиться — Яном Новацким, славним робітником на ниві польської культури. А проте: якою є вартість і міць національної культури, що її піонїри душею і почуваннями перебувають поза середовищем, у якому працюють?! Ми-ж, осуджуючи людий „слабких духом", що тікають від рідного бо воно бідне, — мусимо ще більше осуджувати себе самих, що не в силі сотворити таких умовин для культурної праці, які не вимагалиб самопожертви, не проганяли б, а притягали б охоких до праці.

НОВА КНИЖКА

Появився другий випуск видавництва „Живі Гроби" п. з. „Джерело українського релігійного світогляду" — написав Ксенофонт Сосенко. Є це книжка про вплив старинного Сходу на Українців. Книжка окрашена вінетою й маркою видавництва ні чотири краски — виконана відомого артиста-маляра Павла Ковжуна, а крім того 25 ілюстраціями, з яких 20 колоровах.

НІМЕЧЧИНА ПЕРЕСЛАЛА АЛІЯНТАМ ПРЕДЛОЖЕННЯ, В ЯКОМУ ГОДИТЬСЯ СПЛАТИТИ ЇМ 30 БІЛІОНІВ ЗОЛОТИХ МАРОК

БЕРЛІН, 2. мая. — Німецьке правительство вислало до аліянтських правительств і до правительства Злучених Держав Америки ноту, в якій предкладає свій проект сплати аліянтам так званого „воєнного відшкодовання".

Німецьке правительство заявляє, що годиться заплатити їм 30,000,000,000 золотих марок ($7,500,000,000) готівкою в грошах і в товарах.

З того німецьке правительство годиться заплатити дві третини, себто 20 біліонів золотих марок до 1. липня, 1927, а відтак 5 біліонів до 1. липня, 1929, і остаючих 5 біліонів до 1. липня, 1931.

Ті суми Німеччина заплатила би з міжнародньої позички, яку затягнула би через продаж бондів заграницею, а головно в Америці. На бонди вона дала би вистарчаючу поруку у свому майні в Німеччині.

Рівночасно в сій ноті Німеччина домагається; щоби Франція перепинила свої наїзди на німецьку територію і забиранне німецької власности.

Кромі того німецьке правительство повідомило Францію і Бельгію, що буде продовжати пасивну резистенцію (безчинний опір) в Руршині і Надренщині, поки Франція і Бельгія не заберуть відтам своїх окупаційних військ.

Вкінці німецьке правительство заявляється за окремою німецько-французькою умовою, в якій обі сторони згодились би на будуче взаїмно на себе не нападати.

ФРАНЦІЯ ВІДКИДАЄ НІМЕЦЬКЕ ПРЕДЛОЖЕННЯ

ПАРИЖ, 2. мая. — Французький премієр Раймонд Пуанкаре, по одержанню німецької мирової ноти, відбув нараду з президентом Франції Александром Мільраном ,а відтак з бельгійським премієром Теньсом.

По конференції Пуанкаре заявив представникам преси, що Франція і Бельгія є за відкиненнєм німецького предложення.

У французьких урядових кругах кажуть, що німецьке предложенє про сплату аліянтам „воєнного відшкодовання" невистарчаюче щодо висоти суми, а також непевне щодо додержання умови про сплату.

Даятоно французьке правительство хоче сейчас відкинути німецьке предложенє й у відповідь на нього розширити ще окупацію німецьких земель.

АНГЛІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВДОВОЛЕНЕ З НІМЕЦЬКОГО ПРЕДЛОЖЕННЯ

ЛОНДОН, 2. мая. — В англійських урядових кругах ще не заявились у справі німецького предложення про сплату „воєнного відшкодовання", але з неофіціяльних заяв видно, що правительство Великої Британії вдоволене з німецького предложення.

АМБАСАДОР ГАРВІ КАЖЕ, ЩО НІМЕЧЧИНА ХОЧЕ ПОРОЗУМІННЯ

ЛОНДОН, 2. мая. — Американський амбасадор у Великій Британії, полковник Джордж Гарві, котрий їде на вакації до Америки, заявив, що на його думку, Німеччина хоче щиро довести до порозуміння з аліянтами і в той спосіб привернути правильні відносини в Европі.

ФРАНЦІЯ ВЖЕ ОБЕРТАЄТЬСЯ ПРОТИ ТУРЕЧЧИНИ

ПАРИЖ, 2. мая. — Французьке правительство вислало ноти до турецького правительства в Анґорі (тимчасовій столиці в Малій Азії) і до близько-східної мирової конференції в Лозанні, у Швайцарії, в яких грозить, що покине лозанську конференцію, якщо Туреччина не заберe сейчас свого війска, яке зібрала біля Сирії.

Голова турецької делеґації в Лозанні Ісмет паша заявив, що вже свого впливу, аби задоволити домагане Франції й усунути турецьке війско знад сирійської границі.

Франція тепер ненадійно звернулась проти Туреччини і на ділі є одинокою й противницею на лозанській конференції.

З Лондону повідомляють, що правительство Великої Британії не признає важними концесії, якими турецьке правительство наділило американську бизнесову компанію.

МАДЯРИ ХОТЯТЬ ПОЗИЧКИ В АЛІЯНТІВ

ПАРИЖ, 2. мая. — Сюди приїхав мадярський премієр і міністер скарбу глядати позички для своєї републики.

Вони хотіли би затягнути позичку в сумі $100,000,000.

ЗФРАНЦУСЬКО-НІМЕЦЬКО БОРОТЬБИ В РУРЩИНІ

ДІССЕЛДОРФ, Німеччина, 2. мая. — Французька окупаційна влада забрала у відділі державного банку (Райхсбанк) в Дуйсбурґу, в Порурю, 95,000,000 німецьких марок.

В Далгавзен Німці кинули бомбу на зелізничий поїзд, що їхав з французьким війском. Французи увязнили посадника міста і двох горожан та наложили грошеву кару на город.

В Людвіксгафен Французи засудили головного німецького інжиніра Готфріда на 20 літ тяжких робіт. Кару моє він відбути на острові Мартінік.

В БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ ФАБРИЦІ АМУНИЦІЇ ЗГИНУЛО 100 ОСІБ

ЛОНДОН, 2. мая. — З Москви повідомляють, що в московській фабриці амуниції в городі Тулі повстав вибух, наслідком якого згинуло 100 осіб, між ними генерал Малінків і трох членів місцевого совета.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1108 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents the copy.
One year ... $ 7.00
Six months ... $ 3.75
Three months ... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.
One year ... $10.00
Six months ... $ 5.00
Three months ... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА.
Поодиноке число три центи.
На рік ... $ 7.00
На пів року ... $ 3.75
На три місяці ... $ 2.00
В Джерзи Ситі і заграницею.
На рік ... $10.00
На пів року ... $ 5.00
На три місяці ... $ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свобода" 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЗЇЗД ВЕТЕРАНІВ.

В неділю, дня 6. мая відбудеться в Ню Йорку зїзд ветеранів американської армії українського походження. Без сумніву головним товчком до скликання зїзду було теперішне положенне українського народу в старому краю, і вже для сього одного зїзд зашікавить ширшу українську громаду на іміграції.

Звернути на зїзд уваги повинні передусім самі ветерани. Нігде правди діти, що Ліга Ветеранів Американської Армії Українського Походження далеко не обєднує всіх Українців, що служили в американській армії в світовій війні. Хоча для самих ветеранів не вийшла зі сього ніяка шкода, та для українського народа з сього школа була велика. Тому зїзд ветеранів мусить поперти самопершe самі ветерани. Се їх обовязок супроти їх прибраної вітчини та кличів, з якими вона йшла до війни. Се їх обовязок супроти старого краю, для котрого вони певно добра бажають. Се їх обовязок супроти себе самих, обовязок пошанівку власних трудів та жертв. На ветеранах стоїть обовязок обіслати зїзд численно. На ньому не повинно бракувати ні одного американського ветерана українського походженя. Колиб котрий не міг приїхати, повинен хочаб зголосити своє імя до організації, аби вона знала, що й він станув в ряд плече об плече з другими для великої справи.

БОЛЬШЕВИКИ ПРО СЕБЕ.

Пощо є московське комісарство на Україні, дізнаємось от хочби з отсеї дописі в большевицькій газеті „Більшовик", яка виходить в Києві.

В 47-ому числі з 1. березня, 1923, в сій газеті находиться отся замітна допись:

„СИТИЙ ГОЛОДНОГО НЕ РОЗУМІЄ".

В початку грудня минулого року Бровецький Волвиконком одержав од Сквири біля чотирьох міліярдів грошей, як виясник сам секретарь Виконкому. Ці гроші призначалися для платні співробітникам сельрад та Волвиконкому за жовтень та листопад місяці. Правда, на кожну сельраду (а всіх вісім) було видано по 103 міл., цебто на голову та секретаря ради. До цього треба додати, що це все робилося без ніякої росписки з формального боку. Відомо, що де-які ради потім давали ці росписки, але без зазначення кількости одержаних грошей, а від деяких і до цього часу росписок немає, напр. Ярешки, а коли навіть такі й маються, то вони ПІДРОБЛЕНІ. Отжеж, ЯКА КІЛЬКІСТЬ ЦИХ ГРОШИЙ БУЛА РОЗДАНА І ДЕ ДІВАЛАСЯ ЇХ РЕШТА, то про це цікаво запитати — Волвиконком.

Можна було надіятися, що ця решта грошей, яка напевно залишилась у Волвиконкомі, по виплаті співробітникам буде росподілена поміж ВЧИТЕЛЯМИ, або за неї буде придбано ПАЛИВО. Але на превеликий жаль ВЧИТЕЛІ й до цього часу не одержали ні копійки й де-які з них ХАРЧУЮТЬСЯ ТИМ, ЩО САМІ УЧНІ ПРИНОСЯТЬ ІМ ШМАТОК ХЛІБА, АБО КІЛЬКА КАРТОПЕЛЬОК. Такий приклад маємо в колишній приходській школі с. Яресок, цебто там, де міститься волость. Що торкається палива, то не так давно МАЛІ ДІТИ ТЕЖ НОСИЛИ ДО ЦЕЇ ШКОЛИ ПО СНОПУ СОЛОМИ, про що саме зазначилось і на волосному зїзді рад в докладі голови Макарівської та Вітовецької сельрад. Це той доказ, що Бровецький Волвиконком так „щиро дбає" про освіту. Але не в тім діло, що наш виконком не хоче дбати про освіту, а в тім, що він ДБАЄ ТІЛЬКИ ПРО СЕБЕ. Це нам посвідчить такий випадок. Коли треба було дбати про освіту, наш ВИКОНКОМ СПРАВЛЯВ ПРАЗНИК „АНДРЕЯ" (30. листопаду по старому стилю), на якому у секретаря виконкому „бил пір на весь мір", гостей було по кількості „Сорок пар"... і всі не з простого люду... ТАКИЙ ВЕСЕЛИЙ ПРАЗНИК ТЯГНУВСЯ ЦІЛУ НІЧ АЖ ДО РАНКУ... бо в день уже цього самого секретаря всі бачили в містечку Вчорашне на ярмарці, де він був в такому стані, що РОЗГОНИВ БАБІВ на ярмарці, бо ліз до кожної цілуватись. Крім цього був такий випадок, що „наш герой" порвав ПІВ МІЛЯРДА ГРОШЕЙ І ЗГУБИВ В БОЛОТІ ВСІ ПАПЕРИ, з якими він до повіту мав їхать, а наш голова виконкому, по дорозі з ярмарку, забрів в таке болото, з якого прийшлось його витягати. Так то наш виконком веде „боротьбу" з самогоном і щиро „дбає" про освіту.

Такий же веселий ПРАЗНИК, а то може й по краще, не задовго перед цим був і в НАШОГО ГОЛОВИ ВИКОНКОМУ Т. ХОМЕНКА, коли він віддавав заміж сестру своєї жінки. В ньому брали участь ті-ж „сорок пар", які кричали „ГОРКАЯ". Може хто поцікавиться знати, відкіль взялась ця „горкая", то я скажу, між иншим, що цим відає „гора волосная". — А що це так, то не треба доказу, а тільки пригадати, що всі куби для вигонки самогону збирались чуть не зо всієї волости, й часто-густо заповнювали собою волосну зборню, а віттіля „вилітали" на волосну гору й там перероблювались в певну винокурню... Отжеж, кожний, уявивши собі таке „чудо", зразуж зрозуміє, звідкіль береться „горкая"... Але цього ще мало бо всі куби на горі вміститись не можуть, ащоб даремно вони не лежали й не приносили цим убитку, то всі зайві було передано в оренду „на вільготних умовах", щоб всі орендарі, які одержали куби, А РАЗОМ З ТИМ І ПРАВО НА ТАКУ ПРОМИСЛОВІСТЬ, могли забезпечити й самого хазаїна, коли в його станеться біда, як перестане „капать"... Після цього ясно буде, чого ситий голодного не розуміє.

Бажано булоб, як би наш виконком позичив у Верховенського житьову рецепту для боротьби з самогоном. І як найскоріше звільнив би з себе гору від кубів та не роздавав би їх в оренду на село.

Селянин.

СВОЯ БАНДУРА І ЧУЖИЙ ФОРТЕПЯН.

Рабська ідеольогія. — Куди кликали Шевченко й Куліш. — Третє рішенне: свій фортепян. — Чужі приклади. — „Дужим помахом крил".

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

„Волю свою бандуру, ніж чужий фортепян", — таке крилате слово був колись кинув наш письменник-громадянин Сергій Єфремов. У цих словах виявився цілий світогляд, виявилась ціла фільозофія не тільки самого Єфремова, але й дуже багатьох його однодумців.

Ідеольогія, виявлена в цих словах, була ідеольогією **поневоленої нації**, ідеольогією **рабів**. Цими словами Єфремов хотів сказати, що він признає обєктивну зверхність фортепяна над бандурою, чужої культури над своєю. Але історичні обставини склались для українського народу нещасливо, його шанси на визволенне суть дуже малі, а тому треба зберігти хоч те, що нам залишилось. Треба отже плекати й підтримувати слабеньку українську культуру („бандуру") та обминати десятого вулицею страшну для нашої конкуренцією культуру чужу („фортепян").

Назвавши цю ідеольогію рабською, ми не висловились занадто остро чи несправедливо. Ще для того покоління, що стояло на чолі українського життя перед Єфремовим, така ідеольогія була би чимсь неможливим, блюзнірським. Шевченко також шанував і любив свою „бандуру", але не боявся й чужого „фортепяна", инакше він не сказав би таких слів, як **„чужого навчатись** і свого не цурайтесь". Куліш, один з найвидатніших Українців старшої доби, висловив цю думку ще виразнійше:

„Забудь свій манівець, козацький проказ темний,
І на культурну путь Владимирську вертайся".

У старшого українського покоління, до якого належав Драгоманів, була отже потреба не тільки плекати своє, рідне, але й збогачувати те своє чужими здобутками, рівно як і збогачувати чуже своїми здобутками. Иншими словами, була потреба ввести українську культуру в сімю світових культур, установити взаємний обмін цінностями й культурними здобутками, зробити „бандуру" інструментом світовим, а „фортепян" — українізувати й наблизити до зрозуміня українського народу.

Так дивилось на справу старше покоління, й ця традиція перейшла по спадщині до Галичини, де нікому до революції і в голову не прийшло би сказати, що треба закамянити в культі своєї „бандури" й затикати вуха перед згуками чужого „фортепяна". Але на Придніпрянщині, де українське життя ледве блимало слабим каганцем, та ідеольогія „своєї бандури" все більше здобувала прихильників. Коли-ж настали великі події 1917 і дальших років, то показалось, що зовнішній світ про нас майже нічого не знає!

Нині обидві частини України, східна й західна, опинились під оглядом політичним в однакових обставинах. Що Україна східна ніби має якусь „самостійність", а Україна західна такої „самостійности" не має — це по суті справи нічого не міняє. Обом тим частинам треба починати сю ходежавно творчу працю **від самого початку** і на якихсь нових засадах, бо старі, очевидно, ні до чого не були здатні, коли з них нічого не вийшло. Тому й для радикального перегляду ідеольогії „своєї бандури" настав тепер крайній час.

Коли Єфремов пустив в обіг своє крилате слово про свою бандуру й чужий фортепян, то йому, очевидно, і в голову не приходила та проста думка, що тут може бути ще одно рішенне, ще одна можливість, а саме — що можна мати **свій** фортепян і що цей свій фортепян може нам заступити місце і своєї бандури, і чужого фортепяна. Шкода, розуміється, за старою бандурою. Але вона була добра для свого часу, а нині настали инші часи з иншими потребами та вимогами.

Що таке „свій фортепян"? Це — письменники, поети, комедиєти, співаки, пяністи, малярі, різьбярі, які розносили б славу України не тільки поміж своїм народом, але й по цілім світі. **Хор Кошиця** своїми концертами в Европі та Америці зробив більше для української справи, ніж десять дипльоматів і сто міністрів. **Пяністка Любка Колесса** своїми концертами дає краще поняття про душу України, ніж не можуть зробити десятки агітаційних брошур та дипльоматичних нот. **Різьбяр Олександер Архипенко** своїми творами краще витолковує чужинцям, які могутні сили криються в українськім народі, ніж це можуть зробити сотні плаксивих відозв і папірових дипльоматичних протестів.

Бо не жалю й співчуття нам потрібно від світу. Не тільки „Москва сльозам не вірить", але й цілий світ не має вух для чужих сліз і зітхань. Нам потрібно від світу **пошани й зрозуміня.** Пошану-ж до нас будять якраз оті великі артисти, оти „сіль землі". А за пошаною мусить прийти й зрозуміне.

Це ще велике питанне, хто будує держави: політики й вояки чи артисти й письменники. Щоб не шукати далеко за прикладами, згадаймо про Польщу. Хто, по вашому, більше причинився до відбудовання Польщі: Мішкевич, Шопен і Падеревскі чи Косцюшко, Пілсудскі і Гелер. Ми знаємо, що підчас війни польські легіони відограли досить сумну ролю й поводилися зовсім не як герої. Під оглядом хоробрости, самопожертви й героїзму наші українські Стрільці — це не тільки наша „шовіністична", але й загальна думка — стояли в міліон разів вище від польських легіонерів. І коли-б Польща не мала за собою отого „свого" фортепяна", тих своїх культурних та мистецьких діячів, що в цілім світі збудили пошану й авторитет, то не бачити-б їй відбудовання до віку вічного. А тепер державність упала на Польщу, як падає дозріле яблуко з дерева. „Ах, та бідна, поневолена Польща! Розуміється, вона мусить бути відбудована!..." Ця думка поділялась загально, від міністра до придверника в міністерстві — у Парижі, Лондоні, Петербурзі, Вашинґтоні й Берліні.

Хай не кажуть нам, що держави будуються кровю самих заінтересованих народів. Кров — це тільки основний будівельний матеріял, але тультура й культурність — це той цемент, що скріплює воєдино окремі цеглини національно-державного будинку. Без того цементу нація уявляє собою тільки купу поодиноких цеглин.

Нам ще скажуть, що не завсігди високий розвиток культури є передумовою для створення власної держави. Он нові балтійські держави — Естонія, Лотва й Литва — не мають ніякої **зовнішної** культури, а проте вони істнують. Он Ірляндія також не має високої національної культури, навіть для власного вжитку, а проте вона собі волю виборола.

Ці уваги мали-б тоді рацію, коли-б Україна не мала нещастя (може, колинебудь це буде й щастєм) бути такою великою й географічно так положеною, що на ній перехрещуються інтереси всіх світових держав, інтереси цілого світу. Українська проблема не є ані внутрішньопольською, ані внуттрішньоросійською, ані навіть льокальною східно-европейською проблемою. Це в повнім розумінню цього слова — **проблема міжнародня, світова,** бо від того чи иншого вирішення української справи залежить европейська, а може й ціла світова рівновага. У світі нічого не змінилось од того, що повстали Естонія, Лотва й Литва, що повстала „вільна ірляндська держава". Але ви собі можете уявити, як багато змін настане в світі, коли-б повстала українська держава в її етнографічних чи історичних границях?

Тому й було-б великою, фатальною помилкою, коли-б та „орієнтація на власні сили", яка тепер проповідується нам зі всіх боків, захопила нашу національну увагу цілковито й неподільно. Власні сили, їх організація та скріпленне — це річ добра й необхідна. Але мусимо разом з тим памятати й мати це постійно на оці, що без світової згоди, ба навіть без світової допомоги — ми Україні не збудуємо. „Дужим помахом крил" ми потрафимо на хвилю скинути чуже ярмо й наспіх змпровізувати таку-сяку державність, як це було за Хмельницького й отсе свіжо на наших очах. Але втримати здобутого ми без чужої санкції не зможемо.

Ту майутню санкцію можемо підготувати лише „дужим помахом крил" — на полі творення власної високої культури. Не тільки культури для власного жвитку (культ „бандури"), бо цим нікому не заімпонуємо, а культури першорядної, як та, що її несуть у широкий світ Архипенко, Колесівна, Кошиць, Менцінський, Носалевич, Новаківський, Бутович і ті молоді, яких ще не знаємо, але які вже підростають і безперечно прийдуть.

Добре було проповідувати „культ бандури", коли перед українством не стояло ніяких широких завдань, коли найсмілившій мрії спинялись на „культурній автономії". Ті часи, хвалити Бога, минулися й ніколи не повернуться. Українство виросло в своїх власних очах, його національні хотіння тепер ні на чім меншім не помиряться, як тільки на власній державі, і то великій і соборній. Мусить відповідно до того змінитись і знаряддя та методи для зреалізовання цих великих хотінь.

Одним з них, і то одним з найголовніших, є **поворот „на культурну путь Владимирську"**, на яку нас кликав Куліш.

Берлін, 14. квітня.

Радянин.

А. Падолист.

САМІТНИК...

Кого спитать
В чужім краю?
Кому віддать
Журбу мою?
Як розірвать струну одчаю,
Промов же, сонечко?!
— Не знаю.

Як загасить
Огонь душі?
Як воскресить
Життя тиші?
Як натягнуть струну святую,
Промов же, місяцю?!
— Не чую...

Як розірвать
Замки кайдан,
Щоб біле зібрать
З народніх ран?
Як визволить тебе, мій краю,
Промов, буйнесенький?!
— Не знаю.

Де взяти сил
На ворогів?
Чи із могил
Піднять борців?
А хто вкладе в них міць живую;
Промов, о, Боже мій —
— Не чую...

Не чуєш ти
Молитви ран?
Дрьять світи!
Як гураган
Наш гнів розбурханий повстане...
Тремтіть світи, тремтіть
Тирани!!

ПІСТЬ ЗІ СТАРОГО КРАЮ

В сих днях приїхав з Европи до Злучених Держав **д. Микола Залізняк**, заступник голови Українського Товариства Ліги Народів, зі спеціяльними уповноваженнями від того Товариства і від Бюра Інтернаціональної Унії Товариств Ліги Народів в Брукселі, столиці Бельгії, і заступник голови Українського Національного Союза, міжпартійної організації придніпрянських Українців в Европі.

Тут подамо кілька даних з життя і діяльности д. М. Залізняка, щоб поінформувати нашу ширшу публику.

Д. Микола Залізняк, родом з Криму, на Україні, студіював на університетах в Києві, Львові і Відні.

В 1905-7 р. р. належав до українських соціялістів-революціонерів в Києві.

В 1907 році був арештований російською владою і засуджений на досмертне заслане на Сибір, але на початку 1908 р. йому вдалося втікти з визниці до Галичини. У Львові працював д. Залізняк як управитель музею Наук. Тов. ім. Шевченка і директор Укр. Вид. Спілки. Рівночасно писав богато наукових праць в „Записках Наук. Тов. ім. Шевченка" і в „Студіях з поля суспільних наук і статистики". Також був постійним співробітником Л. Н. Вістника, де опублікував богато праць про національне питанне. Кілька літ належав до головного виділу галицької Просвіти і до її видавничої комісії. Був постійним співробітником „Діла".

Вступивши на львівський університет, брав визначну участь в боротьбі за основанне українського університету. В 1910 р. був арештований підчас виступу українських студентів, коли Поляки убили А. Коцка, і відсидів 3 місяці в слідчому арешті, відки випущено його за кавцією 30,000 корон. В 1912 р. відсидів по засуді 3 місяці кари і був виделений на завсіди поза границі Австрії. Потім перебував в Угорщині, Німеччині, в Італії, де далі продовжував свої студії й літературну працю.

Дозвіл на поворот до Галичини одержав при кінці 1913 року, де й проживав до вибуху світової війни.

По вибуху революції в Росії М Залізняк виїхав до Стокголму, столиці Швеції, зі спеціяльними повноваствами від президії української парляментарної репрезентації у Відні для навязання безпосередніх зносин з Центральною Радою. В Стокголмі він заснував велике інформаційне бюро, що стояло в безпосередньому контакті з інформаційним бюром Центральної Ради і подавало автентичні відомости про Україну до столиць Европи і до Америки.

Зі Стокголму поїхав він до Берести Литовського на мирові переговори України з центральними державами і був іменований політичним дорадником української мирової делеґації.

По заключенню мира поїхав на Україну.

Ще підчас війни за допомогою української парляментарної репрезентації зорганізував українські політично-просвітні видавництва, які з вибухом революції в Росії і на Україні переслав на Україну.

Ці видання дали йому спромогу оснувати в 1918 році велике видавництво „Серп і Молот" в Києві, яке протягом короткого часу розвинуло велику діяльність; оснувало власну книгарню і друкарню і згуртувало коло себе ряд визначніших придніпрянських і галицьких письменників.

По заведенню гетьманства на Україні М. Залізняк спершу переховувався, а потому мусів утікати, бо німецька військова влада вважала його організатором селянського руху проти Німців.

За часів Директорії в 1919-20 р. р. був М. Залізняк послом У. Н. Р. в Гелсінґфорсі, в Фінляндії.

Відтак переселився до Відня, де займався досі науковою працею, а також працював для Українського Товариства Ліги Народів, яко заступник президента, і голова української делеґації в президії Міжнародньої Унії Товариств Ліги Народів.

Тепер д. М. Залізняк приїхав до Америки з метою спопуляризувати справу Українського Товариства Ліги Народів та оснувати його філії в Злучених Державах і в Канаді.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ЩО

недавно роблено заходи дістати документи німецької амбасади в Римі як також німецького посольства в Ризі та сі заходи не увінчалися успіхом? Чи Ви знаєте, що нема ліпшого тютюну як 100% чисто турецький тютюн, який знаходиться в Гельмар цигарках?

Читайте українські книжки і газети, бо часте читанне веде до просвіти, а просвіта — се сила.

Пишіть по цінник книжок до "SVOBODA", Grand Street, Jersey City, N. J.

Позір Громадяне Ню Йорку й околиці!

КОЖДИЙ З ВАС НИНІ МУСИТЬ ЗДАТИ СОБІ СПРАВУ, ЩО І ЯК УКРАЇНЦЯМ ДАЛІ РОБИТИ!

По всіх ударах, які Українці одержали від ворогів в останніх роках, вони по всіх землях України і на еміґрації в чужих краях, переводять ревізію дотеперішніх способів боротьби за самостійність Соборної України, і наново організують свої сили до дальшої боротьби.

Скрізь нині серед Українців залунав клич одного боевого фронту проти ворогів. Нема тепер поділу на Галичан, Придніпрянців, Буковинців і т. д. — ми всі Українці і маємо одну спільну мету: — здобути вільну і незалежну, обєднану і неподільну Україну, на всіх територіях, де живе український нарід.

На Сході України панують московські, а на Заході польські і румунські окупанти. Се потрібне ярмо скинемо лише зєдиненими силами.

Вся Україна готується до нової тяжкої боротьби.

Найбільша українська іміґрація в Америці завсіди допомагала Вітчині у її боротьбі за вільність і тесаме вона зробить й тепер.

Щоби знати, як помогти; щоб ся поміч була розумна й доцільна, треба знати докладно, яке теперішнє становище України; що і як думає робити український нарід

Хто хоче зясувати собі се, нехай прийде на

ВЕЛИКЕ ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

яке буде

В СЮ НЕДІЛЮ, 6-го МАЯ

о годині 2.45 сполудня

в Українському Народньому Домі,

217-19 Іст 6-та ул. в Ню Йорку.

На сьому вічу промовляти-ме **Д. МИКОЛА ЗАЛІЗНЯК**, містоголова Українського Товариства Ліги Народів, про те,

— Як і чому опинилась Україна в чужій окупації —

— Які здобутки українського народу від часу революції 1917 року —

— Яким способом будуть переможені вороги і як буде осягнено зєднану й неподільну українську державу —

— Яку поміч в боротьбі рідного краю можуть дати американські Українці —

Також буде промовляти **д. І. БАЗЯК**, член головної управи Українського Товариства Ліги Народів, про те,

Як будував український нарід свою державу.

Громадяни і Громадянки! Приходіть як найчисленнійше і кличте всіх знакомих на се віче!

Українська Ліга Американських Горожан в Ню Йорку.

РОСІЙСЬКА ОПЕРА В НЮ ЙОРКУ

Зорганізована російськими імігрантами Російська Опера в Ню Йорку виступила в минувший понеділок з першою своєю виставою в великім нюйоркськім театрі Джалсон Фіфті-Найнт Стріт Тієтер. Давали на сей перший виступ „Ніч Любови", комічну оперету сучасного російського композитора Валентина Валентінова. Як каже програма, оперету виставлено вперше в 1907 році в Петрограді, де вона йшла за рядом через цілі три роки. В році 1908 ставлено її в Москві, де вона йшла через два роки, а опісля виставлювано її по ріжних провінціяльних містах Росії. Була теж і на Україні. Своїм змістом оперета дуже невибаглива. Вона представляє простенську любовну інтригу: Студент, залюблений в богатій панночці, котра має богатого, а дурного кавалера, за котрим стоять родичі панночки, змовляється зі своїми двома товаришами, і сі помагають йому в той спосіб, що доводять і батька і матір панночки до залицяньь поза своїм подружем, щоби відтак сими власне залицями примусити родичів до згоди на подружа залюблених. Оперет з таким невибагливим змістом моглаб і українська штука, що не мала зможности розвиватися свобідно, виставити перед Американцями довший ряд.

Оперету Валентінова не можна назвати оригінальною композицією, бо музика оперети се потпурі (збірка) арій з богатьох опер та оперет, поважних та комічних. Є там вимки з італійських, і французьких, і німецьких, і наконець російських опер, а все те зліплено дуже штудерно в одну цілість.

Американці, що прийшли на першу виставу „Ночи Любови", показували, що в них ще дал ходержується живе зацікавлення всім, що приходить з Росії. Вони щедро оплескували цирусилля артистів. Про решту публики, яка вийшла з Росії, та без огляду на своє расове походжене дивилася на штуку яко на щось рідного, навіть говорити не треба. Для мене перша вистава була доказом, що такі річи, як російська оперета теж мають будучність в Ню Йорку, а не лишень московський артистичний театр Станіславського. Коли Американці мають артистичне вдоволення з вистави, то певно малиб його з сього представлення й Українці.

Підчеркнути се треба ще з одної причини. Як я сказав вже в горі, російська оперета се злипка вириквів з чужих оперет оперет, переплетених зі собою в одну цілість на тім нехимерної драматичної інтриги. Деколи в сю китицю співу та музики вплетені танці, в котрих велику частину займають українські мотиви, очевидно перероблені. Та ще цікавійше, що всю мішанину вниквів з відомих на весь світ німецьких, французьких, італійських та московських опер закінчує як щось не рівного решті, а яко щось кращого та висшого український танець та українська народна пісня. Справдішне мимохітне признанне для української народної музики: попри твори несмертельних світової слави композиторів народна пісня, створена безіменними українськими творцями спомежи українського селянства! Справжнє мистецтво завсігди найде собі признанне!

Гість.

ПОЗІР, СКАЛАТ, ПОВІТ СКАЛАТ

Дорогі Родимці зі Скалата і околиці, а зглядно Україні і Українки.

На поклик наших родимців в Скалаті, зорганізований комітет відбудови Укр. Народного Дому, читальні Просвіта і Рідної Школи, надіслав просьбу о матеріяльну поміч. В тій справі комітет в Ню Йорку скликує збори на день 6-го мая 1923 о годині 2. сполудня в Укр. Нар. Домі, 217-219 1ст 6-та улиця, Ню Йорк. 04-05

Перші жертводавці зложили в сумі $1.75 на відбудову Укр. Нар. Дому; читальні Просвіти і Рідної Школи в Скалаті. Деклярували: Яким Анна (Стасіна) $20.00 і Текля Цвікла $10.00.

Слідуючі жертводавці зложили: Бр. св. Володимир в Ню Йорку: Гр. Ярмолик і М. Пеліх по $10.00; П. Петрів $5.00; Т. Безкоровайний $2.00; М. Бугай, М. Шевчук, І. Горальч, Т. Войтович, О. Кінщ, М. Слободзян і Р. Гребельський по $1.00.

Дорогі Родимці! Ми як комітет, звертаємось до Вас з горячою просьбою щобисмо помогли нашим родимцям у відбудові Народного Дому і Рідної Школи. На тамтейші відносини не повинісмо відмовитись від помочі.

Всі мові ордери або чеки належить слати на руки касієра: Nicholas Zawczuk, 332 W. 37th St., New York. Спис жертводавців і всі письма належить слати на руки секретаря: Dmytro Cich, 304 E. 38th St., New York.

ЗА КОМІТЕТ:

Микола Марків, предс.; **Микола Забавчук (с. Федька)**, касієр; **Дмитро Цік**, секр.; **Йосиф Забавчук і Пилип Ківелюк**, контрольори.

ДОПИСІ

ОЛІЄН, Н. Й.

Збірка на університет у Львові і на Рідну Школу в Рогатині.

Оліен мала місцевість, у якій живе до 65 Українців, поміж якими; кількох з Великої України. Хоч як невелике це число, однак ми ніколи не забуваємо про свою вітчину і на кожду народну ціль складаємо жертви по змозі. Треба тут піднести заслугу тов. Зап. Січи, від. 363 У. Н. С. Це одиноке укр. товариство, яке находиться в нашій місцевости і воно гуртує Українців без ріжниці поглядів. Якби не це товариство, то не булоби і сліду, що тут живуть Українці. Воно розбуджує національні ідеї, любов до свого рідного краю. Нащоб збірка не була, товариство перше дає почин, а опісля збирає по домах від членів і нечленів. Так і сим разом, на місячнім мітингу товариства, предс. Ст. Луцишин представив в сім положенню находиться наша шкільна молодіж в рідним краю. Підніс потребу допомоги своїм українським школам, щоби молоде покоління мало де набирати свого рідного духа. Наслідком цеї промови члени ухвалили, щоби виасигнувати зі своєї каси на львівський університет $10.00, а на Рідну Школу в Рогатині також $10.00. Притім ухвалено, щоби двох членів пішло по домах за дальшою збіркою. На львівський університет збірка принесла $18.00, а на Рідну Школу в Рогатині $31.45. Приходиться звернути увагу, що тут майже всі Українці з рогатинського повіту, а однак не всі причинилися з підмогою. Здаєсь, що нема на сім'ї такого чоловіка, щоби був проти просвіти, однак на жаль богато наших Рогатинців знайшлось таких, що не дали ані цейта. Навіть кількох Поляків дало свою ленту, а наші відказалися. Вони не відказались від складки, коли збирали польські сестри на польські сироти! Видно, що ті їм рідніші, як свої! Одна женщина з рогатинського повіту прийнятала українських колекторів такими гидкими словами, що сором й повторити А за що? За те, що добрі люди не пожалували свого часу і пішли просити помочі для української молоді зі свого власного повіту! Це погано, коли оттакі камінні душі заводяться на нашій еміграції.

Нехайже буде тимбільша честь тим колекторам та тим людям, що зложили свою жертву на поміч своїй стороні!

Отсі зложили жертви на укр. університет у Львові:

Тов. Зап. Січ, від. 363 У. Н. Союза $10.00; Л. Базів, Г. Підскальний, Гр. Ткачик, Гр. Непорадний, Іван Скробач (Яцк), Г. Скробач, Гр. Полозяк, І. Костів (Сер.), Андрій Лялюк, М. Сенюк, С. Бандура, П. Колковський, М. Мельник і В. Королишин по 50 цент.; П. Пилипів, Ол. Іванців, Ів. Луцишин і Ів. Костів (Кор.) по 25 цент. — Разом $18.00.

Ці гроші зістали вислані на руки Ком. Укр. Молодіжи в Ню Йорку, 30 E. 7th St., New York, а на Рідну Школу до Комітету в Рогатині.

Жертвували на Рідну Школу в Рогатині:

Тов. Зап. Січ, від. 363 У. Н. Союза $10.00. Міщани з Рогатина: М. Вінінтович 1.00, В. Вінінський 50, І. Вінінський 50. З Бабинець: Марія Федюківна 1.00. З Бурштина: Н. Волошин 1.00, Мих. Сенюк 50, Мих. Самарида 25, П. Пилипів 25. З Сернок Середних: О. Луцишин 2.00, Ст. Луцишин 50, Дм. Базів 50, Ів. Базів 50; Гр. Непорадний 50, Гр. Полозяк 50, Ів. Костів 50, Ол. Голод (Кузик) 50, Ів. Луцишин 25 з Сернок Горішних: В. Королишин 50, Мих. Рудий 25. З Серйок Долішних: Мих. Мельник 1.00, С. Бандура 50, П. Колковський 50, Петро Корковський (Вовк) 50, Ник. Леськів 50, Тав. Підскальний 50, Ів. Гофман 25. З Вербілівець: Іван Скробач (Ямко) 50, Іван Скробач 50. З Юнашкова: Гр. Ткачик 50, Ів. Кліщ (Шнир) 35. З Куропатник: Н. Кліщ 50, Ів. Костів (Сем.) З Стасьової Волі: В. Вінінив 50, І. Винич: Ів. Адамів 25. З Калинівки, нові Бібрка: Ан. Лялюк 50. З Комарна: Ів. Гушак 1.00. З Підкарп. України: Ілеї Сват 1.00. З Коростович: Ол. Іванців 25. Виїзм Факс (Американець) 10.

Колектували Дмитро Базів і Іван Скробач (Яцк).

Рогатинець.

—o—

ДІТРОЙТ, МИШ.

Поклик до Українців з Західної сторони міста Дітройт, Миш.

Нас хвалено, що ми зробили богато народньої роботи, особливо для егайної Помочи. Кажесь, що нас Українців має бути на західній стороні около 10.000.

А що ми тут маємо? Одну церкву, і то обдовжену. Ціла українська кольонія в цілім Дітройті має менше народного добра, чим найбіднійша польська парохія! Чи не сором нам?

Не маємо тут, на Західній стороні, ані відповідної галі, де би могли хоч деколи зійтися, ані школи. А школи нам конче потрібно, бо діти, котрих батьки неграмотні, вже в першім поколінню винародовляться. І будуть люди української крови і кости, котрі нічо не знатимуть про Україну. Длятого місцеві січовики 17-ої сотні поклали собі за ціль — будову української школи і просять всіх Українців доброї волі, без ріжниці політичних чи релігійних переконань, особливо урядників українських братств і товариств щоби зійшлися в неділю о 2. годині попол. дня 26. мая в гали парохіяльній при Сікат ул., щоби обговорити справу як слід і взятись до діла. Думаємо, що не знайдеться ані одного Українця, яких би переконань він не був, щоб радо не згадував своїх дитячих літ, і не любив країни, де вперве світ побачив. А країна ця — тепер горбоє в ярмі і потребує нашої помочи. Найбільше помогти зуміє просвітою! До діла земляки!

За 17. СОТНЮ С. О. У.:

Василь Коваль, кошовий, **Мих. Кривий**, писар рек., **Гр. Маланик**, писар рек.

—o—

ОЛІЄН, Н. Й.

Гуртуймося усі при У. Н. С.!

Не від нині іде цей клич по еміграції. А однак еще ніколи не був він такий важний, як у цю пору. Видно, що і народ порозумів, що найлучшою відповідию нашим ворогам є організування своїх власних сил, бо горяється цілими сотнями до У. Н. С. Бо і дійсно є друга така сильна інституція, як У. Н. С.? Це справдішня українська твердиня в Америці. Ніоден свідомий Українець не сповнив свого народного обовязку, коли і сам не приступив до У. Н. С., і не приєднав своїх знакомих до Союзової армії.

Це є нині нашою національною конечностию, щоб увесь український загал згуртувався разом при У. Н. Союзі.

Нема майже дня, щоб не прийшла вістка, що тут чи там помер Українець і оставив свою родину без ніякого забезпечення. От і тут, в Оліен, Н. Й., помер недавно чоловік, родом із Великої України. Ще добре, що мав якусь амер. асекурацію, бо не булоби за що і поховати. Треба завдячити нашим добрим людям, що хоч кількох пішло посидіти біля тіла та віддати послідну прислугу.

Колиб він був належав до У. Н. С., то наші члени булиб навідвисли до нього, як він був хорий і булиб ся ним заопікували як рідні братя. А так, то ніхто і знати не знав, що він хорий та чогоб йому потреба. Амер. асекурація не прийшле нікого, щоби розважити чоловіка у слабости ані занятися усіми справами, які бідному хорому на думці. Коли чоловік самотний, то нема навіть кому подати ложку води до спрагнених уст, ані навіть занятися похороном по смерти.

Неоден чоловік не померби, колиб був належав до У. Н. С. Бо неоден помер тільки длятого, що не мав належної опіки у своїй слабости. Не було кому ані закликати лікаря в пору, ані постаратися о опіку над хорим, ані відвезти до шпиталю, поки не було запізно.

Проте, задля любови до себе самих, задля своєї рідні і задля національної злуки — не гайтеся із приступленнем до У. Н. С. Хто знає, чи вже завтра не пригодиться подякувати за оцю добру пораду.

І ви, браття в Оліен, не відкладайте усього на завтра. Бути членом У. Н. С. важніще, чим найлучша робота. Ніхто еще ніколи не пожалував, що став членом нашої славної організації. Тисячі вдів і сиріт благословить хвилю, коли їх мужі повступали були до У. Н. С. Сотки калік і хорих вдячні тим, що притягли їх у члени.

Наш відділ в Оліен приймає тепер без вступного, так само як і У. Н. С. Знаменита нагода стати членом найсильнійшої української організації!

Наше товариство платить в разі смерти 100 дол. з власної каси, а У. Н. С. виплачує протягом двох-трох тижнів таку суму, на яку хто обеспечився. В разі слабости платимо 5 дол. тижнево і дбаємо, щоби хорий мав належну опіку. Наш відділ має гарну бібліотеку і кождий член має право позичати книжки, які схоче.

Наші члени живуть в як найкращій згоді, а притім суть свідомими патріотами, так, що є правдивою приємностию належати до нашого товариства.

Проте не ждіть на не знати що, але використайте теперішню пору, щоби легким способом стати членом У. Н. Союза і нашого товариства.

У злуці сила, у силі побіда!

Дмитро Базів.

ELIZABETH, N. J.

Бр. св. Володимир, від. 65 У. Н. Союза

— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 5. МАЯ С. Р.

в MOOSE HALL,

32 W. Scott Place, Elizabeth, N. J.

ВСТУП 35 ЦЕНТІВ.

На бали буде пригравати своя власна банда. На сей баль запрашає всіх

04 КОМІТЕТ.

НЕ РОБІТЬ ГРАНИЦЬ

— яку скількість молока має зужити Ваша родина денно. Охоронним мірилом буде найменше кварта денно молока „Бордена Рід „А" для кождого члена родини.

Є се найдешевший корм за гроші які він коштує, а найліпшою поживою для кождого.

ЗАМОВЛЯЙТЕ МАСЛО І ЯЙЦЯ У ДОСТАВЦЯ МОЛОКА БОРДЕНА

BORDEN'S
Farm Products Co. Inc.
Telephone BERGEN 1127

HELMAR

ВИДАВАЙТЕ СВОЇ ГРОШІ РОЗВАЖНО

З ВИЧАЙНІ цигаретки є очивидно танші, бо в них є простий тютюн і їх пакують у вязки.

ГЕЛМАР Циґаретки мають в собі 100% чистий Турецький Тютюн і їх пакують в картонові пуделка, а це хоронить їх перед ломанням і роздавленням. Бажаючи дістати повну вартість за свої гроші, вам треба купувати не скількість, але якість.

20 ГЕЛМАРІВ коштує трошки більше як 20 звичайних Цигареток, але з кождим ГЕЛМАРОМ дістаєте кілька разів більше приємности.

ЗАПАМЯТАЙТЕ ПУДЕЛКО І НАЗВУ.

Пуделка по 10 або 20

Anargyros

Витворці найлутшого рода турецьких і єгипетських цигарток у світі.

HELMAR
TURKISH CIGARETTES

ПОВІДОМЛЕННЯ.

THE MEDICAL CENTER

ДЛЯ ЛІЧЕННЯ І ЗАПОБІГАННЯ ХОРОБАМ

ДОБРОЧИННА ІНСТИТУЦІЯ ДЛЯ ТИХ, КОТРІ ПОТРЕБУЮТЬ СПЕЦІЯЛІСТІВ.

ПЕРША СЬОГО РОДА ІНСТИТУЦІЯ.

The Medical Center, сама себе удержуюча філянтропія, є одинокого свого рода інституцією. Ціль її задоволення полягає на ґрунї доброї волі людий котрих цілею є прийти в поміч першорядними медичними силами тим, котрі сего потребують, в хоробах в котрих Medical Center спеціялізує, а котрі не взмозі платити за візити вимагані спеціялістами.

Услуга яку дістається в Medical Center є першорядна. Такої обслуги як ту, не можна дістати в жадній иншій інституції чи то публичній чи приватній. Уладження тут наймодернійші які дають докторам спромогу зробити правдиву діягнозу без жадної трудности.

ПОУЧАЮЧЕ.

Богато людий коли захоріють, не знають що робити. А однак, Ваше здоровє є найбільший Ваш скарб. Воно варта всіх зусиль задержати або відзискати сей скарб. Чим довше хороба протягається в людськім тілі, тим тяжше її усунути. Тому, чому не зачати сейчас? Чого чекати аж сама хороба валить Вас і приневолює робити що-небудь? Задачею Medical Center є дати поміч, де хорі люди можуть дістати правдиву пораду, а коли треба працювати модерне і наукове лічение. По сконстатованню діягнози дістали слабости, пацієнти коли хотять, можуть вернутися до своїх докторів до дальшого лічення.

Під тепер Medical Center спеціялізує в лічению і запобіганню хорób крови, хорób шкіри, хорób нирок, хорób мізхура та всіх инших хорób полово-мочевої системи. Другі департаменти будуть отворені так скоро як скоро окажеться потреба. Поради даються цілком безплатно як запобігти будь котрій висше згаданій хоробі, коли є спосіб запобігання.

ОПЛАТИ.

Оплати дуже малі, доступні для бідніймої кляси. Medical Center є заложений на принципі давати поміч лишень тим, які не всилі платити високі оплати спеціялістів. Хотяй оплати дуже умірковані, услуга і лічение першорядні. Коли обставини вимагають лічити пацієнта більше як раз на день, такий пацієнт може приходити два і три рази на день і не платить нічого більше за сю додаткову обслугу. Ся система впроваджена тому, щоби переконати пацієнтів, що чим частійше і скорше піддадуться лічению, недоплачуючи за се нічого, тим скорше будуть на дорозі вилічення. Інституція не є проваджена для зисків. Її провадиться для добра тих, котрих услугується. Оплати малі тому, що їх уживається лишень на удержание і поліпшення наукової праці і Medical Center провадиться виключно для публичного добра.

ЛІКАРІ.

З повисшого видно, що заряд Medical Center повзяв за ціль нести корисну прислугу тим, котрим може служити а через них публиці взагалі. Богато людий хорує і занедбує себе. Инші пробували вилічитись, та без успіху. Денекотрі хороби можуть перенестися на неминних людий. Помочи тим, котрі шукають помочи, Medical Center предкладає свої услуги, по дуже умірковаиим коштам, на підставі філянтропії.

ГОДИНИ.

Години суть від 9. рано до 8. вечером кождого дня, вилучи неділі і свята. Пацієнти які мусять дістати лікарство в неділі і свята, дістають його без жадних додаткових оплат. Адреса: 231 W. 51st Street, New York City.

Хто хоче користати з услуги поради Medical Center, прийметься його з отвертими раменами.

Пожиточним буде заховати собі адресу сеї інституції на випадок потреби в будучнині та для відпоручення її другим.

КОМІТЕТ ОПІКУНІВ.

Богато визначних осіб спомагають роботу Medical Center. Вони інтересуються і знають що і як робить Medical Center. Вони наглядають фінанси інституції і взагалі слідять чи інституція виконує свою задачу так як проголошує. Члени тих опікунів складаються з ріжних груп в місті а декотрі з них суть слідуючі:—

Clarice M. Bayright, визначний адвокат і гуманітарний діяч; A. H. Battey, редактор, The American Officer; John B. Duffy, урядник Radio Corporation of America; Col. Warren S. Fisher, головний командант United American War Veterans; Rev. Dr. Rudolph Grossman, рабін Congregation Rodeph Sholom; Thomas B. Healy, секретар і заміститель, Marine Engineers Beneficial Asso. No. 33; Elizabeth Marbury, визначна гуманітарна дівчка і пол. провідниця.

THE MEDICAL CENTER, 231 W. 51st St., NEW YORK

(between Broadway and 8th Ave.)

ГОДИНИ: 9. рано до 8. вечер. Неділі і свята лишень на попереднє умовлення.

ВІДОЗВА ДО ЕМІГРАНТІВ З СЕЛА ЧЕРНИХОВЕЦЬ, ПОВІТ ЗБАРАЖ

Дорогі Родимці!

Отсе вже другий раз приходиться нам звертатись до Вас, Дорогі Родимці, я дуже важній справі. Справа ся, се будова нашого Народного Дому у нашому селі і то конечно цього літа. Дальше відкладати нам годі. Брак свого хати дасть нам дуже а дуже відчувати. Брак хати, — се можна сказати сміло — одинока причина культурного і морального занепаду нашого села. Село наше належало колись до кращих в повіті; сьогодня цього сказати вже не можна. Треба проте великої праці і посвяти, щоби ці страшні наслідки війни і теперішнього нашого лихоліття усунути і справити усе на нові, добрі, нормальні шляхи.

Нам треба конче своєї хати до всілякої громадської роботи. В першу чергу: читальня. Вона вправді є, та розвиток її і діяльність спиняються вельми браком своєї хати і тому рік-річно приходиться нам впрошуватись з нею в комірне. А як в комірнім, се всім добре відомо: Дальше; брак у нас кооперативи. Таке велике село а має всего одну крамницю. Була у нас вже гадка заснувати кооперативу, так щож з того, як нема де її примістити. У нас моглиб ти і аматорські вистави; які найлучше і найкрасше могліб притягати і організувати молодь, та тут знов брак відповідної салі. Тому старанием теперішнього Виділу є: приступити за всяку ціну до будови своєї хати. Хата малаб містити в собі салю для аматорських вистав в розмірах: 14 м довжини — розуміє вже разом зі сценою — 8-9 м ширини а крім цього ще три або хоч дві кімнати на приміщенне читальні, кооперативи, ниси і т. п. Видів читальні заложений і зиз вже на місце будови 20.000 негол, 5 стосів каменя на фундамента, 2 стоси тесового каменя. Се все за 100 доларів, які ми одержали від Вас, Дорогі Родимці, і 1.000.000 мк. збірних в селі. Тепер приступаємо до нової, поважнійшої збірки збіжа, за яке хочемо закупити але 10.000 цегли і вапна та добре бутлоб, колиб дещо залишилось на робітника. Дальша надія наша на Вас, Дорогі Родимці. Думаємо, що Ви не відмовитесь від жертви на цілі Вашого родинного села. Знаємо, що Ви тяжко там працюєте на свій гріш, але знаємо і те, що у Вас серце бесь жвавійше та щирійше на всякі народні потреби нашого поневоленого народу, тож і не зажалуєте кинути ленту і на це, що для Вас найбільше і найдорощ.

Нам до будови бракує: весь дах с. є. дерево і бляха, потім такі річи як: одвірки, двері, вікна, підлоги, вкінци робітник тай виправа дому. Се ані слово, богато! Та ми певні, що колиб тільки доброї охоти у громадян було, тоді все гаразд піде.

Тому кличемо до Вас: Поможіть нам, Дорогі Родимці! Робіть так, щоб можна було гукнути сміло на весь голос: Ще не умерла Україна! Ще не умерла і не вмре!

Щлючи отцей наш заклик, щлем Вам, Дорогі Родимці, щиросердечний привіт та поздоровлення.

Чернихівці, дня 5. марта 1923.

ЗА ВИДІЛ ЧИТ. „ПРОСВІТИ" В ЧЕРНИХІВЦЯХ:

Олександер Бірко, голова; **Григ. Тарасук**, заст. голови; **Микола Данилевич**, секретар; **Михайло Скалецький**, касієр; **Теодор Керничний**, бібліотекар; **Микола Мечник, Лука Комар, Володимир Чікрай, Василь Дзьоба, Антін Заяць, Михайло Волощук, Антін Топоровць.**

Увага, від. умер. комітету Чернихівців! Досі на просьбу нашого села відозвалося усього нас вісімнайцять! Тепер зложили на ту цінь по $5.00: Т. Захаревич і Антін Керничний з А. Самах $1.00. Усього досі зібрано $141. Як це мало проти других сіл із нашої околиці! Емігранти із Стрийщин, Охримівців та Лубянок зібрали пятнайцять сот доль і більше на подібну ціль. Нехайжеж і решта наших емігрантів з Черниховець не забуде на умильну просьбу свого рідного села! Жертви просимо слати на адресу: **А. Lemeshka, Box 210, Webster, Mass.**

ЗА КОМІТЕТ ЗБИРАННЯ ЖЕРТВ:

В. Гірчиця (Іваня), голова; **Антін Лемешка**, скарбник; **В. Драган**, писар.

паспорти, шифкарти, справи старокраєві найскорше, найтаньше полагоджує Канцелярія Нотаріяльна.

T. J. HRYCEY CO.,
329 S. 4th Street,
PHILADELPHIA, PA.

ФАРМИ!

УКРАЇНСЬКА КОЛЬОНІЯ

в гарній околици близько Нью Йорку. Нові доми на легкі місячні сплати: 3 руми $1350 — $300 готівкою; 4 руми $1575 — $400 готівкою; 5 румів $1800 — $500 готівкою. Вода, газ, електрика. Школа, церква і штори на місци. Пишіть або заїдьте до:

ГРИГОРАК І МЕЦКА,
520 E. 6th Street, New York, N. Y.

ФАРМА 60 АКРОВА, з чого 16 акрів грубого ліса, будинки як нові, дім на 7 кімнат з водою і прибинцею, 6 коров, 2 коні, 2 свині, 300 курий, засів, машинерія, сад, ріка, колодязь рівчина і без каміня, при гарній дорозі. Ціна за все $2.600, готівкою $1,000. Хто купить за готівку, той дістане за $2200. Спрашується через пошту до праці. 04-08

ПАВЛО КУТИНСЬКИЙ,
263 Ave. B, bet. 15 & 16 St., 3rd floor,
New York, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Фарма 160 акрів, дім на 10 кімнат і другі забудування, 11 коров, 2 клінки, 2 коні, 300 курий, 500 курчат, гуси, качки, машинерія, недалеко міста, школа при фармі. Ціна $4500, готівкою $1500.

Фарма 75 акрів, дім на 8 кімнат, стодола і другі забудування, 3 коровки, 1 кінь, 150 курий, 400 курчат, машинерія, дві милі до міста, школа при фармі. Ціна $2100, готівкою $700.

PAVLO OWDY,
194 Avenue A, близько 12-ої улиці.
New York City

ФАРМА В НЮ ДЖЕРЗИ, близько Нью Йорку, 200 акрів, 25 акрів будівничого ліса, решта під плугом, великий сад, рікечозеро, дім на 12 кімнат, великі стодоли і багато другого реальна, 35 голов худоби, 5 коний, 2 мули, 500 курий, багато курчат, гуси, качки, індики, безрогі, 2 галоївоні плужні, автомобіль, молотилка і всякі другі машинерії потрібної на великій фарми, недалеко міста, школа при фармі. Ціна $14.500, готівкою $4.000. 04-10

M. PISARSKO,
429 E. 5th Street, New York City

НА ПРОДАЖ ФАРМА 100 акрів урожайної землі, 13 акрів пасовиска, 12 грубого ліса, 14 голов скота, 4 коні, 2 безроги, 100 курий, вся фармерська машинерія, дім, бана, стодола, велика сушарня на кукурузу, возівня, молочарня. Ціна $6000, а продається по причині, що я мене є друга фарма. Голоситися до: **Andrew Nohornisk, R. F. D. 4, Rome, Pa.** 04

ПОТРІБНО АГЕНТІВ

працюючих при Real Estate або асекурації, стало або у вільний час. Доходи необмежений. Даємо адреси до кольтурерів. Голоситись попольдни. 02-7

Manager, Room 244,
206 Broadway, New York

ПЕРША УКРАЇНСЬКА АГЕНЦІЯ В ALLENTOWN, PA.

Родині! Коли хочете купити шифкарту, дім, лоту, фарму, післати гроші для родини а щоби отримали доларами, прошу удатись до УКРАЇНСЬКОЇ АГЕНЦІЇ, яка находиться у власних домі і полагоджує вислі згадані справи під повною гарантією.

HRYHORIJ PYPIUK,
611 Ridge Ave, Allentown, Pa.
Bell Tel. 835-J

ПОЗІР! УРАЇНЦІ З БРУКЛИНА, НОРТ САЙДУ І СУСІДИ ДІЛЬНИЦІ

Отсим маю честь подати до відома Українцям замешкалим на North Side і околици, що свою гостинницю (ресторан) переніс ем зпід ч. 54 Kent Ave. до власного дому під ч. 51 Kent Ave. Окрім реставрациї маю ще кращі всякі дозволені холодні напитки.

Повідомляю також, що винаймаю помешкання у власних домах по дуже умірковних цінах. 04-09

Дорогі Земляки! Тут на вільній земли Вашинґтона ми маємо нагоду бачити, як другі народности єднаються і поперають свій спосіб а лишаємо нас нема єдности і поперти. Тож повідомляючи Вас дорогі земляки о переменсвіки інтересу, маю надію що Ви мене попрете в моїм бізнесі. За скору і чесну услугу руки. Пам'ятайте на клич: „Свій до свого!".

Іван Бадьо (син Андрея).

ROYAL MAIL

Часті вигідні межи
НЮ ЙОРКОМ І ГАМБУРГ
на мових великих чудових „О" кораблях. Модерні під кождий оглядом.

OHIO, ORCA, ORDUNA, ORBITA

До Европи ЦІНИ: 3 Клюсови 2-га кл. 3-та кл. 2-го кл. 3-та кл.
ГАМБУРГ
$130..... $103.50 $130..... $102.50
КИЇВ
$150..... $116.50 ..... $116.50
ХАРКІВ $116.50 ..... $116.50

Підконто приватні вигоди в 3-ій клясі ВАЖНЕ! Не тратіть часу купити шифкарти для Вашої родини в Европі. Пора, яко отдарсь і то лишне.

Голоситься до агентів або
The Royal Mail Steam Packet Co.,
26 Broadway, New York City

ЧИМ ПОЯСНИТИ?

Чим пояснити факт, що декотрі Українці добре заробляють та мають успіх в житті, а другі не знають чого. Люди знаючі англійську мову мають лішний успіх як ті, що не знають. Бо в Америці все залежить від знаючи англійського язика. Після нашої легкої системи. Ви навчаєтесь дома, протягом 3 місяців почтою. Пробна лекція і подробиці висилаємо за 10 цент. гроші або марками, можна і канадійські. Адресуйте: (1)

First American Preparatory School,
Dept. 46, 525 W. 47th St.,
New York, N. Y.

ПОЗІР! PASSAIC, N. J. ПОЗІР!

Українська Банда ім. св. о. Николая в Пасейку, N. J. Ди.
— устроює —

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

получений з балем
В СУБОТУ, 5-го МАЯ 1923
в Українській школі св. о. Николая при 212 Президент стр. в Пасейку.

Початок концерту точно о 5. попол.

ПО КОНЦЕРТІ БАЛЬ.

Половина доходу на Українську школу ім. св. о. Николая. 02.04

ПОЗІР! ALLENTOWN, PA.

Заходом братства св. Арх. Михаїла, від. 147 У. Н. Союза
— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 5-го МАЯ 1923
в парафіяльній гали під ч. 509 Front St.

Початок о годині 7-ій вечером.

Вступ від особи 30 центів.

Братя члени! Наше братство устроює вершний бал на доходи братської каси, тому обовязком кождого нашого товариша прийти на сей бал та весело забавитись. Рівнож просимо злетанських Українців і доколичних плебіїв на сей бал прийти за добру забаву ручить. 03-04 КОМІТЕТ.

RANKIN, PA.

Братство св. Григорія, від. 94 У. Н. С.
— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 5. МАЯ С. Р.
В ГАЛИ МАЦКОВИЙ.

Вступ від пари 75 цнт., для мущин 50, для женщин 35 цнт.

Проситься всіх місцевих і доколичних Українців і Українок прибути як найчисленніше. За добру забаву ручить. КОМІТЕТ. 04

ПАТЕНТИ

Даром пишемо наш прегарно ілюстрований патентовий підручник. Пишіть по него якесь до української.

В справах патентування винаходів і продажі патенти звертайтеся з довірєм до скорих і сумлінних патентовик адвокатів на адрес:

A. M. WILSON, Inc.
310 Victor Building
WASHINGTON, D. C.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ

Заходом Окр. Ком. Відд. У.Р.С. міста Ню Йорку і околиці
— уряджується —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 5-ГО МАЯ 1923
в LIBERTY HALL.
257-263 Houston St., New York, N. Y.

Окр. Ком. запрошує українських робітників і робітниць на це підприємство, де при звуках первоприядної оркестри всі зможемо весело забавитись.

Початок о годині 8-ій вечером.
ВСТУП 50 ЦЕНТІВ.

04-05 КОМІТЕТ.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ЩО

за послідні два роки 70.000 людий виїзджувало через Польщу з Росії і з країни? Чи Ви знаєте, що коли курите Гедмар турецькі цигарєтки, Ви сейчас запримітите різницю між ними а звичайними цигарєтками?

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДОДАТКОВО ЗЛОХИЛИ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ

1) 3 Перт Амбой, Н. Дж. від Якобу Уш-Амер. Горожани переслав п. Филип Щуцький 5.00

2) 3 Н. С. Питсбурґ, Па. збірку з віча переслав п. Терентій Івадіцький 13.00

3) 3 Ню Йорк, Н. Й. збірку з віча яке устроїла Ліґа Амер. Горожан і Кр. Розу, переслав п. Ф. Котлан 247.00

Зложили: Іван Притка 30.00; С. Туранн і Бр. сн. Михайла по 15.00; Т. Загорулько 10.00; П. Сокальчук, І. Федун, Микита Гуда, М. Соловський, Рафаїл Подлужевич, Лев Мироняк, Іван Туранн, Ада Чайка, Т. Яник, С. Туранн, М. Соловський, Ф. Матлай, Никола Гуда, Іван Марусевич, Олекса Пласкун, Гринько Писко по 5.00; по 2.00; Юлін Мироняк, Ф. Гордаша, Никола Дяцюк, Григорій Стахів, В. Ботушінський, П. Порада, Семеон Піщак, І. Голіят 1.50; по 1.00; І. Кур, Голубович, Н. Дядрин, С. Гиса, Т. Гуда, Н. Ковальчук, Д. Лешишин, П. Борис, Филип Миленький, Стах Прончак, Петро Мальцій, А. Дячук, Никола Джурай, С. Перетоньський, П. Соловський, Т. Ромашович, Ф. Стефанишин, М. Борис, Михайло Демчик, Н. Гавриляк, Л. Лешишкий, М. Возьний, Вол. Стечук, І. Ромашовський, Ст. Тишецький, М. Карпинн, Демко Олійник, М. Костів, Іван Редчук, Іван Галичин, Д. Маланчик, Семен Трофимяк, Петро Мартинюк, П. Мазурчак, Павло Перей, В. Ренкевець, Петро Якимів, Іван Брилинський, Марія Лозинська, Іван Гринюк, П. Задорецький, П. Першин, В. Крук, О. Панчук, Т. Дубас, Паранька Дубас, М. Максимович, Григорій Попик, Дмитро Федун, Марія Лозинська, Катерина Вітишин, М. Бабюк, С. Дембицький, Федь Пацевко, Василь Цільник, Кондрат Туриш, І. Дубас, Дмитро Федун, І. Федун, Т. Дацишин, Вол. Сивюк, П. Дзюма, П. Якимів, Вол. Крук, Петро Мальцій; по 50 цнт.: А. Самуль, М. Голубович, І. Бабінець, В. Боєнй, О. Ніцук, Мисо, Марія Чумарик, Г. Писко; по 25 цнт.: П. Подлужевич, П. Демчук, П. Косміл, Н. Шлембра.

4) 3 Минеаполис, Мінн. від А. Атанаса Гунчака переслав п. Микола Грубрин 5.00

5) 3 Трентон, Н. Дж., переслав через Обєднання п. П. Стадник 1.00

6) 3 Френкфорд, Филадельфія, Па. о. Вол. Петрівський 5.00

РАЗОМ З ПОПЕРЕДНЮ ОГОЛОШЕНОЮ СУМОЮ ЗЛОЖЕНО НА ФОНД $28,882.00

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Заховайте сю наліпку

Для вартісних дарунків

СПИТАЙТЕ СВОГО ГРОСЕРНИКА ЗА

MAGNOLIA
STAR MILK

УЖИВАЙТЕ ЮРО, ДЕ ТЫЛЬКИ МОЛОКО І ЦУКОР ПОТРІБНІ.

Наліпки принесуть вам вартісні дарунки до вашої хати.

НАПИШІТЬ НА ОДНУ З ПОДАНИХ НА НАЛИПІ АДРЕС ПО ІЛЮСТРОВАНУ ЛІСТУ ПРЕМІЯ.

„Заховувати наліпки виплачується"

Заховайте сю наліпку

Для вартісних дарунків

ПРИСУД В СПРАВІ ВЕЛИКИХ ПОВСТАНЦІВ

30. березня після дванадцятиденного розгляду волинським ревтрибуналом винесено присуд в справі 348 священиків, учителів і селян, яких обвинувачувано в приналежности до волинської повстанської армії. 105 підсудних присуджено до розстрілу без пристосування амнестії. 131 підсудних присуджено до позбавлення волі на термін від одного до десяти років. Присуд оголошений як остаточний і вступив в силу через 48 годин після його оголошення.

„ВЕРХОВИНА"

сольова пісня з акомпаніяментом фортепяна.

Уложив і видав МИХ. ЗАЗУЛЯК.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Замовляти слати на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДЕ НАЙКРАЩЕ БУДУВАТИ МЕШКАЛЬНІ ДОМИ

Професор „Кларк-Юніверсіті" у Вустер, Массачузетс, С. Ф. Брукс мав недавно виклад на річнім засіданню Метеорольоґічного Товариства в якім подав кілька цікавих заміток і вказівок, відносно того, у яких місцях найкраще будувати мешкальні доми.

По його думці найкраще поселоватись на горбках, приблизно у одній третині їх висоти і то на полудневім або полуднево-східнім склоні. Ту свою раду основує професор Брукс на своїх спостереженях, з яких виходить, що ті місця є відносно найтепліші і показують у зимі пересічно найвищу температуру. Ріжниця між теплотою на самій долині горбів а дорадженою професором Бруксом третиною їх висоти виносила від 10 до 20 а навіть 25 степенів Фаренгайта, так що приміром підчас спокійної зимової ночі, коли термометер на долині горба показував 14 степенів нище зера, на горбі 11 степенів понад нолею. Вище, чим одна третина було знова холоднійше.

Причину того явища пояснюється тим, що у низу збирається холоднійший воздух, через те, що він є тяжший, знадто в горі знова звичайно є продув та вітри. Полудневу а ще більше полуднево-східну сторону він радить тому вибирати під будову мешкальних домів, бо тоді хата остає як найдовше під діланням сонічних лучів, які її нагрівають. Свої твердження доказував проф. Брукс ще тим, що видатки на вугля були у тих, хто мешкав зовсім в низу міста, більші чим у мешкаючих на горбах.

Свої досліди робив він при тій нагоді, що управа міста Вустер просила його научно прослідити, у яку сторону найкраще їх містови розбудовуватись.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ бучерня і гросерня в українсько-польській дільници. Продається по правиці виїзду до старого краю. Голоситись під ч. **471 Hemlock St., Jersey City, N. J.** 03-06

КОНКУРС.

Українська кат. парохія св. Михаїла в Бутлер, Па. пошукує дякочителя від 15. мая, котрий умів би основно провадити хор, устроювати представлення і учити пітня. Добра рекомендація потрібна. Платня після умови. Голоситись до секретаря парохії: **John Kryba, 132 N. W. R. Ave., Frackville, Pa.** 03-05

ДОРОГА ДО ЩАСТЯ. Коли хочете бути славним магіком, знати всі секрети; як заробляти гроші, як бути щасливим, то купуйте другі чудові книжки, пишіть до нас по книжочку яка задоволить Вас. Зашлете нам почтовик марок і пишіть на адресу: **A. Stone&Co., Dept. 1, 2220 W. Fulerton St., Chicago, Ill.**

НА ПРОДАЖ МЕБЛІ з 3 румів, новії. Продам дешево. Купуючий може остатись на помешканню. Рент 17 доларів. Голоситися під ч. **222 E. 3rd St., Room 17, New York City.** 04-05

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЯ в добрім місци. Вироблений бізнес. Торгуєсь 30-35 долярів денно. Рент $45.00. Є „дік" на 3 роки. Продається дешево. Голоситись на адресу: **Slebawy Bazar, 34 E. 7th St., New York City.** 04-05

ДЯКОУЧИТЕЛЬ пошукує посади. Розуміє дуже добре провадити потойбічів з великим успіхом усу лінію, управляю представлення, концерти і вечерни. Співаю тенором. Місце можу обняти від 1-го червня. Котра парохія потребує сталого дякоучителя, прошу писати на адресу: **A. Y., Dzikochickel, c/o Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J.** 04-06

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ.

Голоситися під число:
555 Grove Street,
Jersey City, N. J.
при 12-ій улиці.

ДР. МИХАЙЛО БАБЮК

Подаю до відома всім Рогатинцям перебуваючим в Америці, що я назад повернув до Рогатина і веду адвокатську канцелярію в Рогатині. Хто отже мене потребує, най звернеся до мене. Адреса моя до праці: **Dr. Mychail Babjuk, Rohatyn, East Galicia, Europe.** 00-05

ПОЗІР! СВІЙ ДО СВОГО! ПОЗІР!

НОВА БУЧЕРНЯ

STANDARD JERSEY PORK, PROVISION & DELICATESSEN

під ч. 234 E. 3rd St., New York City.

На складі маємо свіді вуджені шинки, ковбаси, шинки, сальцесони і т. п. Мясо все свіже і по умірковних цінам. Обслуга чесна. 04-06

Зайдіть і переконайтеся.

YAMKA & ZUK.

Мущини! Хоронїть себе перед всїми зарозлилими хоробами

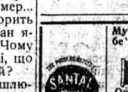

SANYTAT
Охоронач для мущин
Дає найбільшу охорону
Велика рурка 35 цнт.
Кіс (4's) $1.00
У всїх аптиках або у Sanytat, Dept. B, 62 Beekman St., New York
Лишайть по циркулярі

КАТАР МІХУРА

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ

МУЩИН І ЖЕНЩИН

як легких, жолудка, нирок, печінки, кишок і шкірних недуг, висилення нерець, ревматизм, острі нервові і хронічні недуги.

Порада даром.

Dr. ZINS
110 E. 16 ST., NEW YORK

Межи 4th Ave. а Irving Place
Години від 9 рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

Український Лікар С. КАУФМАН
хронічні і внутренні слабости
111 EAST 7th ST., NEW YORK
Приймає від 11. до 2.30 вич.
Новий офіс в Астоpія, Л. АВ.
488 6th AVENUE, ASTORIA, L. I.
Приймає від 9.30 рано до 12. пол.
Telephone: Astoria 2572.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ

спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин як внутрішні так і венерічні. Перевдить вонні операциї. Дає порадини безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG
304—2nd AVENUE,
межи 47-ою а 18-ою улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant

ПАВЛА І ІВАНА ГУМЕНЮКА.

ВИРОБЛЯЄМО НАЙЛІПШОГО ГАТУНКУ СКРИПКИ

ПОСІДАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР СКРИПОК КРАСНИХ — НІМЕЦЬКИХ І ЧЕСЬКИХ. — Продаємо по цінах подрібних і гуртом. Даємо гурому ціну для діточих ціли мущинки. Приймаємо в направу всякі уношдені скрипки. — Гарантуємо наші скрипки а в разі оправданого неудовольства звертаємо гроші. На жадане висилаємо цінник.

Гроші можете висилати на почтовій моні ордер, експресовій переказ або готівкою в реґістрованім листі. — Поручаючись засвоєним зглядам українські публики остаємо з поважанням.

Павло і Іван Гуменюк.

У всяких справах належить відносятися до:

HOMENICK BROS., Violin Shop,
166 E. 2nd Street, New York, N. Y.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

ЖИВИЙ НЕБІЖЧИК

(Оповідання з початку 16-сотих років).

(Продовженнє).

(15)

— Я здогадався. І тепер сказав би, як би знав, що Юрко ще жиє. Але я того не знаю, отже не хочу розривати подружжа.

— І дальше будете мовчати?

— Буду. Але тілько поти, поки не упевнюся, що муж Гануськи живий. Як упевнюся, що він живий, то скажу се вам, скажу вашому синови, скажу Гануські, скажу Владиці, скажу всему миророни.

— Як він живий і як не оморзив собі Гануськи, то він сам до неї зголоситься. Ви не будете потребувати голосити єго.

— Дай Боже!

— Не дай Боже! Як би, не дай Боже, він ще був живий, то був би вже давно зголосився.

— Бог святий знає, як воно є. Може він в неволи, може є яка инша перешкода. А, може, таки позер і вже не зволостить спокою в вашім роді...

— Дай Боже!

Кость відійшов від попа трохи упокоєний. Бодай впевнився, що він задержить тайну для себе.

— З тим попом треба тепер... або, або! — думав, дуючи до замку. — Він рішучо зне більше, яж сказав мені. Він або сам був на місци, або котрий з тих, про котрих я гадав, що вони небіжчики, пішов до него. Може Федь, бо він з Пятник і піп знав його. А може були всі три... І се можливе, що котрий тяжко скалічений сповідався. Як то був Федь, або Худик, то піп всьо знає... Знає, що то моє діло... Йому треба затулити рот, або ту віри, або ласкою. Може ліпше тим другим способом. Він, як би хотів виявити, був би вже давно зробив се. Мушу сказати синови, щоби йому дав поля...

По трех дня молоді вернули до Пятник. Кость вернув до би своєї Соколівки. В Пятниках нічо не змінилося. Стах, що досі раздував як помічник Гануськи, тепер робив се як її чоловік і газда. За те змінилося в Соколівці. Там вернули давні часи, вернуло давне лекто, може й ще гірше. Кость окружив двір вартовими, з хати ніколи не виїздив без гайдуків. Все мусіли бути бодай два коло него. Оба, як і він сам, зазброєні від ніг до голови. В ліс був би не пішов за ніякі гроші. Можливість, що Юрко, Худик і Федь жиють, не давали йому спокою ні в день, ні в ночи... ні на яві, ні у сні. Скрізь бачив засідку. До Пятник навідувався мало коли, бо як не хотів іти селом і з села просто на стрімку замкову гору, то мусів би їхати крізь густий ліс; на добавок дорогою обросло по обох боках густими кущами, улекшуючими засідку. І з тих же причин перестав відвідувати дуже рідко на всіх знакомих, які з ним зійшлися; ще прикріше на підданих. Знаючи, що він вернув до своїх давних навичок, в пятницькім замку були вдоволені, що він мало коли навідувався до них.

Раз Гануська вибила з замку і пішла в лісок, на кладовище. І тепер, як се часто робила, вийшла даяколішки перед гробницею і помолилася за душу першого чоловіка. Коли скінчила, озирнулася, бо за собою почула хід. То був піп. Нині був якийсь дуже задумчивий.

— І ви, отче, заблудили на кладовище? Ви не до замку, до мужа?

— Я йшов до замку, але не до мужа. Я йшов до вас. На подвірю служба сказала мені, що ви на кладовищи. Отже я сюди прийшов.

— Добре, що ви самі зайшли до вас. Як би не те, то муж був би загостив до вас. За порадою тестя ми обоє рішилися додати вам лан поля. Зайдіть до мужа, він дома.

— Спасиб'ї вам за ласку, але я з важнійшим ділом, ніж лан. І не до пана, а до вас самих.

— Хоч Пятники мої, а управу і всьо инше, що звязане з господаркою, чи з самим маєтком, полишила мужеви. Всякі важне діло, його діло, не моє.

— Діло, з яким я до вас, то передовсім ваше діло. Потому воно стане також ділом вашого другого мужа.

— То говоріть. Безпечно я каз дрібничка, коли ви напосілися балакати зі мною.

— То не дрібничка, але навпаки, річ дуже велика. Буде радість і наслідком неї клопіт, велика радість і великий клопіт?

— Тепер я вже справді цікава.

— Може я не в пору прийшов. Я бачив, що ви тут молитеся. Хоч не збагну, за чию душу. З вашого роду всі, що попрощали сей світ, спочивають в Серниках, не в сій гробници. З сих, що тут знайшли вічний спокій, ви знали хиба лиш батька вашого мужа.

— Ляше батька мужа? Мого першого мужа я не знала? Він також лежить тут біля свого батька. І я колись спічу коло него.

— Тут, в тій гробници лежить ваш муж? Та чого?! Хиба живі в гробницях вибирають собі місце на леговище?

— Очивидно, що живі ні. Живий муж в замку. Я говорю про першого. Хиба ви вже забули, що він погиб і ви самі поховали його?

З її очий покотилися сльози.

— Я? Я поховав його? Прийколи! Я ховав тут вашого пестя. Пізнійше поховав Гречана, соколівського гайдука.

Гануська пригадала собі, що про попа й другий тесть говорив саме перед її шлюбом. Говорив, що піп збожеволів. Отже його слова вона пояснила собі нелюдом в голові попа. Тим-то й не думала спереча тися з ним. Цікава, що він дальше скаже, не зірвала єго розговора.

— Ви кажете, що ви тут поховали гайдука. Чи гадаєте, що мій Стах і мій тесть зійшли з глуздів? Вони в нашій родинній гробници ховали би цілком чужого, ще й гайдука?

— Вони не знали, кого ховають. Я знав.

— Вони не пізнали би мого мужа? Чейже удар сокирою по голові, ще й через шелом, ліца так сильно не зміняє.

— Ви, пані, бачили небіжчика, його лице?

— Ні, Поховали, заки я очуняла. Я їм обом до нині не можу забути сего, хоч впрочім вони для мене такі добрі.

Гануська захлипала. Піп ждав, аж утихомирилася і зачав наново.

— Чи ви здогадуєтеся, чому вас не пустили до тіла вашого мужа? Чому так скоро ховали? Ціль була та, щоби ви, очунівши, на силу не здобули собі приступу до него.

Гануська стала тепер уважнійше слухати. Вона сама не раз питала себе, чому вони зробили се з таким поспіхом.

— Отже скажіть мені, чому вони не хотіли, щоб я побачила небіжчика?

— Не хотіли вашого серця ще більше зранити видом лиця небіжчика, котрого вони взяли за вашого мужа. Вони самі були в бавді.

— Якеж було лице? Розрубане?

— Цілком його не було. Зів його огонь.

Гануська закрила очи долонями.

— То деж похований Юрко? Знаєте?

— Він нігде не похований.

— Як? Не похований? Лишили його на поталу вовкам і воронам?

— Щоби його поховати, або лишити на поталу вовкам, треба, щоби він насамперед вмер...

— Отче! Скажіть! Говорить з вас божевілле, чи ви пан якоїсь страшної тайни?... Чому ви раньше не сказали мені, що тут не мій муж похований?

— Я хотів... Хотів перед шлюбом, тим другим, сказати вам, що доказу смерти Юрія Вершицького нема; що тоді, коли ховали того, що тут лежить, я бачив пана Юрія ще живого. Бачив на власні очи так, як ось тепер вас бачу. Тому, коли ваш теперішний тесть прийшов по мене, щоби я йшов звінчати вас з його сином, я йому все те сказав і заявив, що шлюбу не дам.

— Чому ви до мене не прийшли, чому Стахови не сказали? Він не такий, як його батько.

— Старий Вершицький не пустив мене ні до вас ні до сина.

— Горе мені! — крикнула дрожачи цілим тілом. — Чому ви пізнійше не сказали мені?

— Бо тоді я ще не знав, що ваш муж, пан Юрій живий. Міг померти після того, коли я його в послідне бачив. Я не хотів руйнувати вашого спокою і того щастя, яке ви знайшли з другим мужем.

— Що спонукало вас тепер прийти до мене з сими вістями?

— Ви не добре прислухуєтеся моїм словам. На се питанне я вже дав відповідь. Тепер новою мої попередні слова, бо ви мабуть не дочули: Я не сказав вам, бо тоді я ще не знав чи ваш Юрій живий... Я ще не знав.

Під Гануською заломилися коліна. Впала перед ним, обіймила його ноги і підвела очи до него.

— Отче, батьку мій! Не мучте мене довше! Тепер вже знаєте? Знаєте, що живий?

— Знаю. Живий і здоров.

— Схопилася, вхопила його руку і стала цілувати. Цілувала крізь плач і сміх, дельковучи цілим тілом.

(Дальше буде).

УКР. НАР. ДІМ, 217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ТЕАТРАЛЬНА ДРУЖИНА

під зарядом і участю Д. Медова і Р. Соловієвої відограє

В СУБОТУ, ДНЯ 5-го МАЯ С. Р.

ХИМАРА

драму в пяти діях зі співами, хорами і танцями А. Л. Суходольського.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-го МАЯ С. Р.

в користь У. Т. „Вільність в Америці"

ПАННА ШТУКАРКА

шарж на три дії А. Ф. Фалодського.

Початок 8. 15. Вступ: $1.00, 83 ц. і 55 ц.

104-5 **Після представлення БАЛЬ. Заряд.**